

[Hagen Hagensen.]

begrebet retshåndhævelsesprincippet som varetægtsfængslingsgrund noget mere frem, idet jeg ikke mener, at der altid kan være tale om, at der skal være en strafferamme eller en forskyldt straf af en vis størrelse, for at man kan anvende dette retshåndhævelsessynspunkt som varetægtsfængslingsgrund. Jeg siger det af den grund, at der med den vold, der finder sted i samfundet, af og til er grund til, selv om den forskyldte straf måske ikke bliver så voldsomt stor, da at tage i forvaring den, der har begået volden, gennemføre hans sag, hurtigt få ham dømt og få ham til afsoning pr. omgående, uden at han har været i frihed efter sin voldshandling. Jeg siger det ikke af ondskab over for nogen, men jeg siger det ud fra generalpræventive grunde, idet vi derved måske kunne afholde nogle fra at foretage forbrydelser, hvis de vidste, det blev følgen. Det tror jeg der vil være grund til at man drøfter.

Jeg har noteret som andre, at lange varetægtsfængslinger bør undgås, og jeg er enig i, at der altid bør være mundtlig kæremålsbehandling ved forlængelser af varetægtsfængsling. Jeg nævner fra de bemærkninger, der er til lovforslaget, et citat. Der står:

„Den udvikling, der er i gang i retning af at anvende mildere straffe, herunder en mere udbredt brug af betingede domme og friere afsoningsforhold, vil efter udvalgets. . .“ — altså det udvalg, der har afgivet betænkningen — “. . . mening kunne modvirkes, hvis samfundet samtidig oplever en mærkbar svækkelse i forfølgningen og opklaringen af lovovertrædelser.“

Jeg understreger dette og kommer herved ind til dette balancesynspunkt, som vi skal prøve på at nå frem til for at få klaret tingene helt igennem.

Endelig takker jeg ministeren for en enkelt ting, og det er den eneste paragraf, jeg skal nævne — nemlig at det ikke i lovforslagets § 1, nr. 20, vedrørende lovens § 750 under bødestraf er angivet, at man også skal oplyse sit CPR-nummer til politiet.

Hanne Reintoft (DKP):

Det er med nogen undren, vi har set justitsministeren fremsætte dette lovforslag og endog begrunde det med, at det skulle være en demokratisering og en forbedring af en

sigtet persons forhold under en straffesag. Man foregiver jo, at hensigten med forslaget er at nedbringe antallet af fængslinger. Jeg vil også gerne tage det sådan, at man tror det, men jeg synes, hvis vi gennemgår det grundigt og ser på formuleringerne, at grundene for fængsling ikke er meget ændret, og der er nye bestemmelser — jeg tænker også her på den foreslåede § 762 — der faktisk åbner adgang til at fængsle mere end tidligere.

Der er med føje rejst megen kritik af vores hidtidige praksis på dette område, og jeg ved også selv fra mit arbejde i kriminalforsorgen, hvor forsvarsløs en sigtet kan være i sådan en situation. Vi må vel også sige, at en række frifindelser efter svære sigtelser her i de sidste år for hele samfundet har afsløret, hvor ensomt den enkelte står over for retsmaskineriet, hvis man har besluttet at kværne ham ned f. eks. på indicier.

Som vi har fremført før, også ved behandling af bagmandslovgivningen, vil vi stadig væk tage afstand fra det grundlæggende i vores strafferetspleje, nemlig de retsregler, der i Danmark giver rigsadvokaten beføjelse til at tage beslutning om rejsning af sigtelse. Helt tilbage til vores store værnemagersager, Wright, Thomsen & Kier og sagen mod fabrikant Bergsøe, har erfaringen klart illustreret, at denne fremgangsmåde hverken skaber garanti for retssikkerhed eller på retfærdig måde varetager samfundets krav på lighed for loven, fordi vi mange gange har fået bevist, at fremtrædende og kendte personer kan beskyttes af anklagemyndigheden. Jeg har derimod sjældent set de små blive det.

Forslaget skulle indeholde betydelig tydeligere instrukser til politiet om at overholde reglerne. Ligesom politiet skal gøre en sigtet opmærksom på, at han ikke behøver at udtale sig, så mener jeg, at politiet bør pålægges at gøre ikke-sigtede og vidner opmærksom på, at de har samme ret. Det sker for ofte, at en person, der ikke er sigtet, men er i risiko for at blive det, afhøres uden en sigtets rettigheder, og vi synes, det må pålægges politiet at gøre ham opmærksom på, at han kan få en forsvarer, der har ret til at overvære afhøringen.

Jeg vil også henlede ministerens opmærksomhed på — og faktisk forvente hans indskriden over for — den kendsgerning, at politiet i stort omfang overtræder reglen